

[Gottschalck-Hansen.]

at påtvinge et menighedsråd en præst, som dette menighedsråds valgte repræsentanter ikke har ønsket; det kan afstedkomme store vanskeligheder, som det kan være uhyre svært at udjævne.

Når jeg alligevel på mit partis vegne vil anbefale det foreliggende lovforslag, er det, fordi ministeren har haft en heldig hånd til at råde bod på noget af den uret, der igennem adskillige år er øvet overfor de præster, der har påtaget sig den store og krævende gerning at virke enten i rigets fjerneste egne, i Grønland og på Færøerne, eller indenfor organisationerne Dansk Kirke i Udlandet eller Dansk Sømandsmission. Der er ingen tvivl om, at de præster, der har påtaget sig disse opgaver, virker under anderledes vanskelige kår og stilles overfor anderledes krævende opgaver end vi, der arbejder på hjemmebane. Når man tænker på dem, der har deres gerning i Grønland eller på Færøerne, har de for det første et sprogligt problem at tage hensyn til, og dernæst skal det, ikke mindst fra dette sted, påskønnes, at de medvirker til at styrke samhørighedsforholdet imellem disse egne af vort land og selve moderlandet. Det synes jeg er meget værdifuldt, og det kan man ikke herfra helt forbigå i tavshed. Jeg ved, at de præster, som virker ude i det fremmede, i sømandsmissionen eller i Dansk Kirke i Udlandet, øver en gerning, der er af den allerstørste betydning for de landsmænd, som søger den danske kirke dér.

Jeg vil i denne forbindelse pege på de danske præster, der virker blandt vore landsmænd syd for grænsen. Jeg tror ikke, man bruger for stærk tale, når man gør gældende, at netop disse i første række er forkæmpere for den danskhed, vi gerne vil fremme blandt vore landsmænd, og de øver et betydningsfuldt og værdifuldt arbejde for danskheden syd for grænsen.

Jeg føler, at man herhjemme ikke altid til fulde har formået at værdsætte eller påskønne den gerning, som disse præster ude i det fremmede har øvet. Menighedsrådene burde, når de skal indstille, være noget mere lydhøre overfor autoriteternes — jeg tænker på de kirkelige dignitarers, bispens og provstens, indstilling — og overfor ministeriets bemærkninger. Det er jo i virkeligheden tåbeligt, når man tænker sig, hvorledes en udnævnelse finder sted, at et menighedsråd lytter til en tilfældig prædiken, hvor præstens større eller mindre vel-

oplagthed kan blive udslaggivende og få konsekvenser med hensyn til, om han skal have embedet eller ej. Medlemmerne af menighedsrådet bliver jo ikke intelligensprøvet, når de vælges ind i disse råd, og man har undertiden indtryk af, at de, om ikke bevidst, så ubevidst, kommer meget billigt og letkøbt til deres standpunkter. Det ville være af værdi, om man i noget højere grad, end det er tilfældet, ville regne med de myndigheder, der er, og fæste lid til de udtalelser, der foreligger fra disse autoriteter. Jeg ved ikke noget tilfælde, hvor der fra autoriteternes side er sket misbrug, eller hvor man har søgt at presse sin vilje igennem. Jeg føler, at der handles redeligt og sagligt og objektivt, hver gang en biskop eller provst eller kirkeministeriet kommer med sine bemærkninger.

Jeg kan forsåvidt give udtryk for glæde over, at den højtærede minister har taget initiativet til det foreliggende lovforslag. Jeg synes, som det ærede medlem hr. Frede Nielsen sagde, at vi er kommet et skridt frem på vejen på et område, hvor man i og for sig godt kunne gå endnu videre. Det er rigtigt, hvad det ærede medlem hr. Frede Nielsen siger, at der er mange præster, som sikkert ville føle sig mere trygge ved at få en gerning i et landsogn, og der er mange af disse præster ude i det fremmede, der er fuldt kvalificeret til at beklæde et embede som sognepræst og ikke som nr. 2 ved en kirke med flere præster.

Jeg kunne forsåvidt på mit partis vegne godt tiltræde, om vi var gået endnu videre. Jeg vil gerne til den højtærede minister sige, at man kunne imødekomme noget af behovet og afhjælpe den mangel, der er, ved herhjemme at oprette nogle embeder som stiftskapellaner i lighed med det, som findes i Sverige. Jeg erkender, at det så ville være nødvendigt at normere nye stillinger, men der behøvedes jo ikke et altfor voldsomt antal af disse. Jeg er vidende om, at man indenfor folkekirken har god brug for dette element, som hedder stiftskapellaner, og som kunne være til rådighed for bisper og provster i deres virksomhed, overtage vikariater o. s. v. Det kunne være en overgangsstilling, der kunne forøge muligheden for at få en placering herhjemme, idet man passende kunne placere de såkaldte udlandspræster i disse stillinger.

Jeg vil med megen velvilje og imødekommenhed i det udvalg, der formentlig bliver